

Trönöbygden

Organ för Trönöbygden ekonomisk förening

Årgång 19

Nr 3

Aug 2019

Foto: Marie Sundberg

Med fokus på landsbygd, natur och kultur, fylldes helgen 16-18 augusti av olika aktiviteter där alla kunde finna något att glädjas åt och intressera sig för. En av huvudpunkterna var invigningen av Mats Sonnesjö's skulptur *Upplyst pilgrim*, som nu står mitt i vår vackra centumpark. Men mycket mer hände.

Sidorna 20 – 21

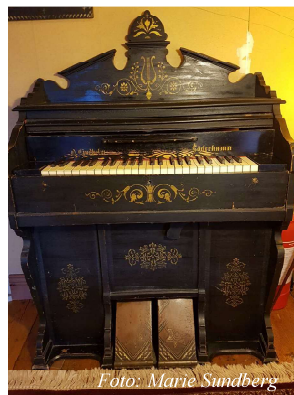

Foto: Marie Sundberg

I en gård i Trönöbyn står en gammal tramporgel, och gör inte så mycket väsen av sig. Den har funnits där i över hundra år, och kan säkert stå i hundra till. Dess historia är i vissa avseenden dunkel, men den är signerad Olof Lindholm, och om honom vet vi en del. Han föddes nämligen i Trönöbyn, men for ut i världen och byggde orglar.

Den går att spela på, den här, troligen ett av hans allra första verk. Rena, starka toner, sjunger den med, även om någon tangent har blivit stum.

Olof Lindholm flyttade aldrig tillbaka till Sverige. Men hans vackra instrument bor kvar i Trönöbyn.

Sidorna 14 – 15

Gustafvas affär i Stenbronäs

Det där gula huset precis vid vägen alldeles nedanför gamla kyrkan, där fanns ända tills för 25 år sedan en butik. En riktig diversehandel, fylld med allehanda varor, som såldes och betalades över disk, långt efter att snabbköpen tagit över på andra håll.

Om människorna som levde i huset, om kvinnorna som drev butiken, dem som många Trönöbor minns men som de mer nytillkomna eller yngre inte känner till, berättar Birgit Lundgren.

Sidorna 5 – 7

Nôrboene

har fått egen bopiga med getter, och blivit en levande vall igen. Anna, heter hon, och henne har Birgitta Höglund träffat.

Sidorna 8 – 9

Foto: Anna Sjölin

Rara svampar Att välja Trönö

För den som vill finna lite mer ovanliga svampar ute i skogen, kommer här en välfylld artikel signerad Alf Pallin.

Sidorna 17 – 19

En del kommer från annanstans ifrån och landar i Trönö. En av dem rivstartade med att gestalta Jonas Söderblom i sommarspelet Barfotaprästen.

Sidan 16

Smått och gott

Tisdagsgruppen rekryterar	sidan 4
Till minne av Bosse	sidan 11
Hembygdsföreningen	sidan 13
Tack från David	sidan 22
Rönningen i höst	sidan 25
Kalendarium	sidan 26

Reparation
och **service**
av de flesta bilmärken.
Däckservice
och **däckhotell**

Torsängsvägen 3, 826 94 Norrala • Tel: 0270 351 81

Arbets- & profilkläder

**Bildekor, skyltar, profil,
banderoll & reklam**

Växelgatan 5
826 40 SÖDERHAMN

info@sbsreklam.se
0270-10420

WERNERS
BIL & MASKIN

Gummiverksta'n i Norrala

Telefon:

0270 302 20

Efter gamla E4 mitt emot Norrala kyrka

RING ALLTID FÖRE BESÖK!

Hos **WERNERS** i Norrala kan du

- köpa en släpvagn eller båttrailer i alla storlekar, även tillbehör
- köpa däck och fälgar till nästan allt som rullar

Landsbygdsgdagen i Trönö

har nu passerat och allt verkar ha fungerat bra. Det är lite svårt att utvärdera alla detaljer så här nära inpå men i stort så funkade det mesta OK.

Vi har även fått vårt konstverk, lite tvetydigt och mångfaldigt som konst ju ska vara. Det kan enklast kopplas till bland annat Trönösigillet, ”Trönögubben”, som tidvis tolkas som åskguden Tor men även som en pilgrim på S:t Olofsleden som faktiskt delvis går genom Trönö, genom Fly, Daglysa, Orsten och sedan vidare mot Glössbo. Naturligtvis väcker sigillfiguren även en massa andra tankar.

Men även i ett landsbygdsperspektiv är skulpturen viktig. Vanligtvis hamnar utsmyckningen i centralorten, och det gäller även utsmyckningen av själva parken. Söderhamn har förstås en egen skattefinansierad produktion av plantor och buskar för att pryda stan, men dessa är tydligen helt uppbokade för tätorten. Trönö, läs ”tisdagsgruppen” har helt bekostat sina egna buskar och plantor för att pryda parken med omgivning.

För övrigt så har ”Grannsamverkan” verkligen kommit igång med klart imponerande engagemang och informationsflöde kring många mystiska företeelser typ avställda bilar med okända människor.

Mats Andersson
ordförande TEF

utges av Trönöbygden
ekonomisk förening

Trönöbygden utkommer
med fyra nr/år tills vidare.

Ansvarig utgivare
Mats Andersson
070 323 75 74

Postadress
Trönöbygden
Lertagsvägen 1
826 95 Trönödal

Hemsida
www.tronobygden.se

E-post
Info@tronobygden.se

Besöksadress
Bystugan, Lertagsvägen 1

Telefon: 0270 42 77 62
Bankgiro: 5125 – 0298

Redaktion

Birgit Lundgren
076 795 54 92

Lena Åkerlind
070 350 80 66

Layout och redigering

Marie Sundberg
070 327 64 01

Tryck

BOK & TRYCK, Bollnäs
0278 66 87 60
info@bok-tryck.se

Vill du bli medlem i Trönöbygden?

Årsavgiften är 140 kr för en medlem i ett hushåll. Är ni fler i hushållet som vill bli medlemmar är avgiften 60 kr/person. Första året tillkommer en insats på 50 kr/person, den betalas tillbaks när du avslutar ditt medlemskap (eller så kan du skänka summan till brandvärdet). Exempel första året: 1 person 190 kr, 2 personer 300 kr, att inbetala till BG 5125-0298.

För medlemmar som bor utanför Trönö skickas tidningen till bostadsadressen.

Företag och föreningar kan också bli medlemmar. Då tillkommer en avdragsgill serviceavgift och moms. Hör av dig till föreningen för faktura. Kontaktuppgifter finns i spalten till höger.

Årsavgifterna går först och främst till brandvärdet. De gör en fantastisk insats och har en viktig lokalkännedom. Förutom det går avgiften bland annat till att vi kan verka för skolan och stötta butiken. Vi har också hand om gymmet, tisdagsgruppen, grannsamverkan, med mera.

Välkommen att annonsera i bygdebladet

Trönöbygden är en lokal tidning som utges av *Trönöbygden ekonomisk förening*. Den trycks i en upplaga av 600 ex och görs i A4-format delvis i färg. Den delas ut till alla hushåll i Trönö och till andra medlemmar. Tidningen finns på biblioteket och i andra offentliga lokaler i Söderhamn.

Trönöbygden utkommer kvartalsvis, vanligen under sista veckan i februari, maj, augusti och november, med manusstopp den 15:e i respektive månad.

Annonspriser

1/2 sida: 910 kr färg, 760 kr sv/v
1/4 sida: 620 kr färg, 570 kr sv/v
1/6 sida: 350 kr färg, 265 kr sv/v
Radannonser: Köpa/byta/sälja m m: 20 kr

Trönöbygden

Organ för Trönöbygden ekonomisk förening

Tjänster via Trönöbygden ek för
(priser inkl moms):

Kopiering

Enstaka: 1,50 kr/st enkelsidiga,
2,50 kr/st dubbelsidiga.

Över 100: 1,25 kr/st enkelsidiga,
1,90 kr/st dubbelsidiga

It-tjänster: 20 kr/halvtimme

Skrivhjälp

Grovtvätt (mattor, överkast med mera):
200 kr/maskin. Kontakta **Astrid Wadsten**
tel 070 238 68 91.

Bystugans öppettider

Kontor och bibliotek:

Tisdagar 13-16

Lena 070 350 80 66

Torsdagar 10-13

Astrid 070 238 68 91

Övernattningsrum bystugan

- 2 st 4-bäddrum
- 280 kr för 1 person per rum/natt
- 140 kr per person 2-4
- 140 kr för 1 barn per rum
- 70 kr för barn 2-3
- Städning: 50 kr/pers
- Lakan: 50 kr/pers

Bokning: 0270-42 77 62 eller
info@tronobygden.se

Hela tidningen i färg

www.tronobygden.se

Nu söker vi fler till tisdagsgruppen!

Kom och testa! Inbodd trönöbo, återinflyttad eller nyinflyttad, yngre, medelålders, senior, kvinna eller man, tjej eller kille, alla är välkomna! Gemenskap och Ann-Gerds gofika får du på köpet.

Vi är ett glatt men äldre gäng som tar hand om Åstigen så den blir tillgänglig för alla och inte växer igen. Vi fixar också parken och hjälper föreningar med lite olika arbetsuppgifter som är till gagn för oss alla.

Vi avslutar alltid med gofika med smörgås hos Ann-Gerd på Enighet. Trevligt snack om allt mellan himmel och jord brukar det bli. Men vi brukar också fundera över hur underhållet och förvaltandet av det vi gör kan säkras för framtiden, och det är därför vi nu söker fler till gruppen.

Kom och testa, ingen föranmälan krävs. Vi träffas alltid tisdagar kl. 9-12, med utgångspunkt från IOGT Enighet. Varmt välkommen!

Om du inte har tid, men gärna vill bidra, tar vi tacksamt emot utrustning, material eller pengar. Hör av dig till Olle Sahlin, tfn 070-5476035, eller sätt in på BG 5125-0298, Trönöbygden ek för. Märk inbetalning- en Tisdagsgruppen.

Vi vill passa på att åter igen tacka *JÖ Skog & Snö* för presentkortet till maskiner och redskap!

Tisdagsgruppen

Gustafva Magnusson från Stenbronäs och Kristina Edling från Höglunda i Långbro, upplädda och fina inför fotografen Jonas Flodin. Kristina flyttade till Arbrå 1915 och var sedan bosatt i Bollnäs, men höll tät kontakt med Trönö dit hon åkte med bussen som då gick över Glössboskogen. Deras vänskap höll livet ut vilket framgår av deras brevkorrespondens.

PELETS FRÅN AGROL
OCH NEOVA HETER NU

SCANDBIO

Namnet är nytt, men pelletsen är av samma höga kvalitet och rekommenderas fortfarande av Sveriges sotare. Tack vare vårt nät med över 400 återförsäljare, är det enkelt att köpa Scandbios pellets oavsett var du bor.

PASSA PÅ
INNAN ÅRETS
PRISHÖJNINGAR!

BESTÄLL 6 PALLAR
2.112:- + moms/pall.

FRITT HEMKÖRT!

VÄRME & MILJÖ AB

070 334 43 61 eller skogslidens@hotmail.com

Butiken där tiden stod stilla

Text: Birgit Lundgren
Foto:

Märta expedierar en ung okänd kund.

© Birgit Lundgren

Gustafvas affär är ett begrepp för ortsbor som fanns i bygden före 1990-talet. Affären, som många andra förbi, utan en aning om att det gick att handla allehanda matvaror i huset intill Trönö gamla kyrkas parkering. Det enda som kunde ge någon vägledning för oinvigda, var några flingpaket i skyltfönstret, och butiksdörren med det stora ”trycket”. Någon parkering för kunder fanns inte, mer än framför butiksdörren.

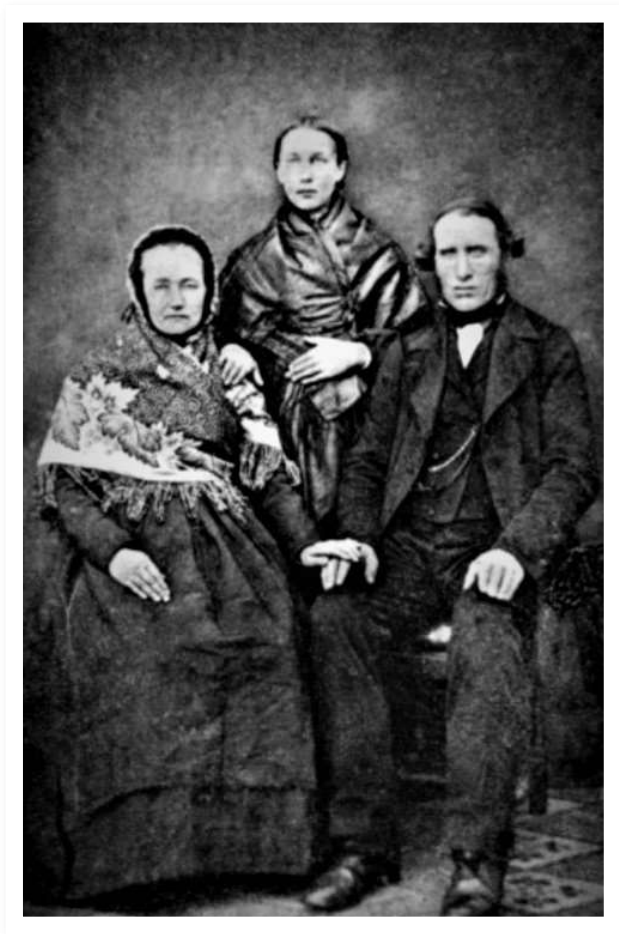
Själva byggnaden lär ha flyttats till nuvarande plats, från Östergårn i Trönbyn av Olof Pettersson i Orsten någon gång efter 1910. Den köptes 1921 av landbonden och slaktaren Olof Magnusson, som färdigställde byggnaden. Därefter hyrde han ut en del av nedre våningen till Hans-Olov Hansson från Berge, som öppnade diversehandel där. Familjen Magnusson bodde på övre våningen.

Olof var från Lysvik och det sägs att han kom från fattiga förhållanden i Värmland och gick barfota till kusten för att söka arbete vid något sågverk. Den storvuxne värmlänningen, som lär ha haft storlek 50 i skonummer, fick arbete i Ljusne med timmerkörningar från Trönö. Där träffade han torpardottern Marta Olsdotter från Berge och så småningom blev de ett par och gifte sig 1875. Olof Magnusson blev torpare efter sin svärfar, och makarnas tre barn föddes på torpet i

Berge. År 1903 blev Olof Magnusson landbonde på Prästbolet i Långbro, där familjen blev kvar tills de köpte i Stenbronäs.

Gustafvas föräldrar, Olof och Marta Magnusson, under slätterarbete vid Landbonns nedanför Söderblomsgården, där Olof var landbonde under några år.

Marta Olsdotter från Berge tillsammans med sina föräldrar, torparen Olof Olsson och hans hustru. Marta gifte sig med Olof Magnusson från Lysvik, Värmland, och de blev föräldrar till Gustafva.

Efter att ha bedrivit kafé intill butikslokalen i några år, medan bygget av Ostkustbanan pågick, övertog Olof och Marta Magnussons yngsta dotter, Gustafva Magnusson, diversehandeln. Gustafvas äldre syster, Helga, hade gift sig med Lars Erik Törnros från Wij. De blev föräldrar till ortens store författare Helge Törnros.

Gustafva fick vid 26 års ålder som ensamstående sonen Olof Gustaf Bertil, som dog i bröstsjukdom på våren 1913. Han blev bara sex månader. Vem fadern var framgår inte i kyrkböckerna. Nio år senare, på våren 1921, fick Gustafva dottern Märta. Hennes far var enligt kyrkböckerna J. A. Boda från Fors i Norrala, men någon kontakt mellan fadern och dottern lär inte ha förekommit.

När Märta var tio år övertog mamman Gustafva butiken efter Hans Olof Hansson för att trygga sin och dotterns försörjning. De bodde intill affären, i en lägenhet som tidigare varit kafé, och föräldrarna Olof och Marta Magnusson bodde en trappa upp.

Någon anställd fanns inte i butiken. Gustafva och dottern Märta höll öppet alla dagar året om utom söndagar, då rullgardinen i butiksdörren förblev neddragen till måndagsmorgonen.

Ungdomsporträtt av Gustafva Magnusson till vänster och hennes dotter Märta till höger.

I butiken såldes förutom livsmedel också hästskor och broddar, fotogen, tyger, porslin med mera, som kunde behövas i ett Trönöhem. Dottern Märta skolades in i butikens rutiner och de väl inarbetade vanorna fortsatte.

Det sägs att Gustafva var mån om att se till att dottern inte hamnade i dåligt sällskap, och på danserna i den intilliggande nykterhetslogen Thorön, ropade Gustafva in dottern så fort det blev paus i dansen och naturligtvis efter att dansen var slut för kvällen. Märta var tystlåten och foglig och fann sig i moderns förmaningar.

Marta och Olof Magnusson som äldre.

Det sägs att det spirade en försiktig låga mellan Märta och skraddaren Axel Nordlund i Långbro, men hennes bundenhet till modern och till butiken gjorde att den blyga förälskelsen inte hade förutsättningar att utvecklas. Men den speciella känslan för varandra fanns nog ändå livet ut från båda håll.

På 1950-talet moderniserades butiken med en kyldisk, men i övrigt såg den ut som tidigare och samma rutiner fortsatte; stängt på söndagar, men övriga dagar var butiken öppen året om. En februaridag 1970 dog mamma Gustafva vid 83 års ålder, och Märta fortsatte ensam med butiken. Andra livsmedelsaffärer byggdes om till snabbköp där kunden själv valde sina varor för att betala i kassan. Men i butiken i Stenbronäs skedde ingen förändring. Märta plockade från hyllorna de varor kunden efterfrågade, rev en lapp från pappersrullen under butiksdisken och noterade med pennan priset på de varor kunden handlade. Sen summerade hon snabbt och rutinerat med huvudräkning ihop till den slutsumma som slogs in i kassaapparaten.

Flera tidningsartiklar uppmärksammade genom åren butiken där tiden stått stilla. Kunderna blev med åren allt färre eftersom nästan inga nya tillkom, och det var nog vad den åldrande Märta egentligen inte tyckte var så dumt. Efter ett helt liv bakom disken drog hon en dag i januari 1994 ner gardinen i butiksdörren, låste och gick in till sig.

Då, vid 73 års ålder, tog hon pension och beställde sedan de varor hon behövde för egen del från den tidigare konkurrenten Roland Axlings butik i Glamsta.

Sina sista år bodde Märta på Forsgården där hon trivdes mycket bra, var alltid nöjd och glad, klagade aldrig. Hon avled i mars 2003 och huset där hon tillbringat större delen av sitt liv övertogs av Gert Törnros. Hans far Helge var kusin med Märta och huset fortsatte i samma släkts ägo.

Nu är huset till salu, och när denna tidning delas ut har det varit gårdsauktion på inventarierna från både butiken och bostadsdelen. Efter nästan 100 år i familjen Magnussons ägo bryts nu släktkedjan, och en ny ägare kommer att forma huset utifrån den nya tiden och sina egna visioner.

Livet går vidare.

Huset vid vägen väntar på nya tider.

Märta i samspråk med kunderna Karin Wirén och Gunhild Wallgren.

Märta och kunden Anki Östlund vid kassaapparaten.

Trönö har fått en levande fäbodvall!

Trönö har nu i sommar fått en levande fäbodvall med fribetande djur uppe i Norrbodarna.

En av de mycket få vallar i Trönö som bevarats som just fäbodvall, har fått en bopiga på plats. Den som återknutit traditionen som bröts för snart 90 år sedan heter Anna Sjölin, född och uppväxt i Söderhamn och Stugsund, men via en kusin i Hamre, Trönö och många besök där som barn, fick hon en längtan att flytta hit. Nu har hon varit Trönöbo sedan 2013.

Anna är 44, kom hitflyttandes med sina hästar och sin dröm om gamla brukningsätt av jord och skog. Dock grusades den planen att jobba professionellt i terräng med hästarna då hon var med om en olycka för 14 år sedan som skadade en fot.

Men Anna ger sig inte, hon utbildade sig istället till domare i skogskörning, och förutom sådana uppdrag håller hon kurser i brukskörning och ridning, deltar på forbondeturer och kör brudpar och andra sällskap efter önskemål.

Fäbodintresset vaknade och tog fart under fjolåret i och med att Anders Persson (känd klimatomställare och Lilla Fridolftecknare) startade upp en utbildning på CFL i just fäbodbruk och Anna blev en av deltagarna i kursen i år. Sen hände saker snabbt. Anna fick napp på sin fäbodspaning uppe i Norrbodarna, långt upp i Glamstaskogen. En getbesättning i Ljungdalen blev herrelösa och sökte ny brukare. Napp hos Anna igen, och fäbodlivet var snart igång.

Getterna på väg hem från skogen i kvällningen.

Fyndig eldstad, där maten tillagas och vatten kokas.

Aldrig sysslolöst på en fäbodvall!

Ljus och värme från den huggna veden.

Hon lärde sig snabbt att handmjölka sina fyra mjölkgetter och därutöver har hon fyra getter i rekrytering. En av dem, lille Tindergutten, ska ombesörja framtiden.

Och alla vi som haft förmånen att få smaka på osten kan garantera att Anna är med beröm godkänd.

Anna hälsar: ”Jag är så otroligt tacksam och glad för ynnesten att ha fått tillgång till vallen! Jag vill skicka ett varmt tack till Norrbobönderna!”

Med stor glädje hälsar jag Anna välkommen i getbonde- och fåbodleden!

*Text: Birgitta Höglund
Foto: Anna Sjölin*

Getter är nyfikna och vill utforska det mesta.

Bopigan Anna själv med lilla Snövit.

Resultatet av mjölkning och ystning, god ost!

DIN ELEKTRIKER !

Gunnar Schewelius
gunnar@elia.x.se

Vi utför alla typer av el, tele, data och fiber samt servicejobb.

Vi har c:a 16 st montörer och två arbetsledare som gärna kommer ut och tittar på jobb och lämnar förslag på hur det ska utföras, samt pris.

Tel 0270-16000

elia.x.se

Anders Holgersson
an-

Fåbodriksdag i Söderhamn 2019

Varmt välkommen till årets Fåbodriksdag 14-15 september i Söderhamn. Här kommer en inbjudan med ett fullspäckat program.

Program

14 september

Plats: CFL, Centrum för lärande (CFL) Söderhamn

09:00 Kaffe och inskrivning

09:45 Promenad till Faxeholmen.

10:00 Invigning vid Faxeholmen. Landshövding Per Bill invigningstalar. Martina och Jonas blåser på kohorn och kular in riksdagen

11:00 Tillbaka vid CFL. Föredrag av Kenneth Johansson, (FSF ordförande): "Fåboden - ett hållbart sätt att leva", samt Stefan Olander, "Utarmning av biologisk mångfald"

12:30 Lunch på CFL Restaurang

13:30 Jörgen Andersson, Fjällbete. "Regenerativt jordbruk" Pella Thiel, "Omställning för en hållbar framtid -hur?"

15:00 Fika

15:30 Håkan Tunon, "CBM, Avstamp för att arbeta mot att fåbod och utmarksbruket blir ett immateriellt kulturarv"

17:00 Avslut med Paneldiskussion med samtliga företrädare.

17:30 Slut för dagen på CFL. Gemensam förflyttning till Vadtorp.

19:30 Workshop och middag på Vadtorp, med lokala varor.

15 september

7:30 Frukost på CFL

09:00 Fåbodriksdagsförhandlingar

11:00 Avfärd mot Tjärnvik. Besök och föredrag hos småbrukaren och omställaren Anders Persson. Tema: "Omställning i praktiken".

13:00 Sopplunch vid Krype Fåbod.

Annika Rudolfsson berättar om Krype fåbod och fåbodkursen.

Föredrag av Roger Bergström, "Norrallas fåbod och Krype".

15:00 Avslutning

Pris: Medlemmar i fåbod/småbrukarföreningar 250:-. Övriga 500:-.

Anmälningsavgiften betalas till GFF's bg 5276-7423.

Ange "Fåbodriksdag" och namn, samt gärna ev mailadress.

För mer info: Olle Berglund, Tel 070-2089817

Boende finns på Vadtorp vandrarhem. Pris: 250:-/natt. Betalas på plats.

Anmälan och bokning av boende: Carin Gisslén-Schönning, Tel: 070-3983783

Anmälan via e-post: caringsnsn@gmail.com

Se mer på våra hemsidor: : www.fabod.nu eller www.gfabod.blogspot.com

14 - 15 sept

CFL Söderhamn
Hälsinglands Utbildningsförbund

SMÅBRUKARNA
Förbundet Sveriges Småbrukare

Fåbod
kultur
www.fabod.nu

Gävleborgs Fåbodförening

Till minne av Bo Lundstein

I slutet av maj lämnade Bosse oss. En klippa inom Trönöbygden ekonomisk förening och grundare av det mesta som föreningen gör, vid sidan av brandväret. En stor förlust och saknad. Men det Bosse grundlade kan vi andra bära vidare, tack vare det engagemang han hade och som han spred till oss andra.

Lokal ekonomi, möten mellan människor och klimatfrågor var ledstjärnor för honom inom föreningens arbete. Alltså precis det som brukar ingå när man pratar om hållbar utveckling. Ett särskilt engagemang hade han för lokal ekonomi; för att vi håller ihop och stöttar varandra och därmed blir hållbarare som bygd.

”Om två personer möts på affär'n och pratar med varandra, är det då ”bara” ett trevligt samtal eller gör de affärer med varandra? Ingen vet, för i en liten bygd hänger allt ihop”, brukade han säga.

Med tack till alla gåvor som inkom till föreningen i samband med Bosses bortgång inrättar vi nu en fond i hans namn. Föreningen lägger till de 5000 kronor vi fick av Länsbyggerådet X-ing för utnämningen ”Årets X-ing 2018”. En utmärkelse vi troligen aldrig hade fått utan Bosses engagemang.

Bo Lundsteins minnesfond ger stöd till ungdomar i Trönö som vill lära sig mer om lokal ekonomi. Det kan till exempel gälla resor, övernattningar, kurskostnader

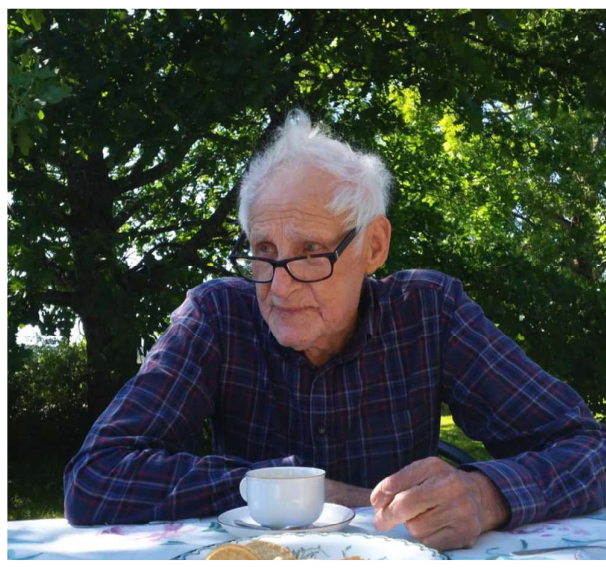

Foto: Line Rudwall

eller litteratur inom ämnet. Idag finns drygt 12000 kr i fonden. Om du vill bidra till den kan du sätta in valfri summa på BG 5125-0298. Märk insättningen Bosse.

Trönöbygden ekonomisk förening

Ett stort tack!

Vi tackar **Kan Lås** som har sponsrat Trönö Brandvärn med ett nytt lås till brandstationen.

010-178 25 00
www.kanlas.se

Ett stort tack!

Vi tackar **Dina Försäkringar** som har skänkt de nya byavaktdekalerna.

BYAVAKT

Dina Försäkringar

HÖSTMÖTE

Trönöbygden ek för

Lördag 5 oktober kl. 15-17
på IOGT Enighet

Trycksaker från Hälsingland

- ✓ Nära och personligt
- ✓ Vi lagerhåller och distribuerar
- ✓ Få hjälp och tips med din beställning
- ✓ Du kan även beställa direkt på webbutik.bok-tryck.se
- ✓ Vi hjälper dig att utforma din trycksak
- ✓ Hämta trycksakerna hos oss – slipp fraktkostnaden

0278-66 87 60
info@bok-tryck.se
www.bok-tryck.se

BOK & TRYCK

Välkommen till SKOGSÄGARMÄSSAN 2019

Idrottsplatsen Trönö 5 september kl 13-18

ETT TILLFÄLLE TILL ETT ENKLARE SKOGSÄGANDE

Fjolårets skogsägarmässa blev en succé, och nu är det dags igen! Vi skulle gärna vilja se dig som besökare. Vid mässan medverkar skogsrådgivare som kan trakterna där din skog finns. Om du så önskar finns möjlighet till ett personligt möte. Vi informerar också om certifiering, skogsbruksplaner, skogsekonomi, skogsgödslin mm.
Se mer på www.siljan.com

**FRI
MÄSSENTRÉ**

**GLESBYGDS-
TRUBADUREN
TOBIAS
LARSSON**

MOTORSÄGSSKULPTÖR JAN AHLQVIST

ROBERT SELINS GODISVAGN

TRÖNÖ IK SERVERAR KORV,
HAMBURGARE OCH DRYCK

HUNDTEST.COM
TESTA DIN HUND PÅ
PERMOBJÖRN/VILDSVIN/ÄLG

PROVA PÅ BOULE

**VI
LOTTAR UT
EN SILJAN
TAKBOX!**

**PETRA
PAVLOVSKA
UPPVISNING
SEKTIONS-
FÄLLNING**

Foto Jonas Agerbjörk

**PROVA
SKIDSKYTTE-
SIMULATOR
med
Tord Wiksten**

MEDUTSTÄLLARE:

BRÖDERNA MAGNUSSONS MASKIN AB

ORSTEN SKOG & GRÄV AB

Sommar i och om hembygden

Hembygdsföreningen har haft en sommar med många aktiviteter och jag själv har varit på Söderblomsgården halva öppethållandet. Det har varit inspirerande och tänkvärt att möta frågor från både närboende och långväga. Många turister är naturligtvis imponerade av den gamla kyrkan och vill veta mera om Nathan Söderblom.

Men vi har också upptäckt via besökarnas frågor att det finns ett intresse för bygdens historia. Vår glesbefolkade skogs- och jordbruksbygd som aldrig haft större tillverkningsindustrier, aldrig haft någon adel med slott och herresäten och heller inga stutare, förvånar många besökare, och det är tacksamt att berätta om.

Berättelsen om Barfotaprästen är på samma tema; bygdens historia under några år omkring 1870. Tack vare samarbete mellan Föreningen Söderblomsspelet och Trönö hembygdssförening blev det projektet verklighet. En ny positiv erfarenhet.

Under dagar med färre besökare har jag försökt få fram var Söderblomsgårdens olika föremål kommer ifrån, vilket inte visar sig vara så enkelt. Det saknas noteringar om föremålens härkomst, det ansågs inte viktigt i mitten av 1900-talet. Men ibland kan ledtrådar dyka upp och pusslet falla på plats. Den informationen finns nu att läsa vid föremålen. Tar gärna emot upplysningar om någon vet var omärkta föremål kommer ifrån.

Nya föremål som skänks till föreningen märks med vem som skänkt och kortfattat föremålets historia. Vi har i år bland annat fått Bergesboas kaffekvarn av Lars Åke Sjöberg och Sothåls-Lars' gamla separator av Gert Törnros, samt ett stickat överkast från Fly av Gerd Engren. Därtill flera fotografier, varav vissa inramade. Vi har också fått Helge Törnros' kvarlämnade "papper", flera kartonger med dokument av olika slag, samt lika mycket från Gustafvas affär. Vi är mycket tacksamma över alla gåvorna. Ett gediget arbete med att sortera och dokumentera återstår.

Den gamla kaffekvarnen från Bergesboa, som skänkts av Lars Åke Sjöberg, och som Elis Goude lagat aluminiumfästena på, så att den ser ut som när det sista kaffet maldes någon gång på 1960-talet.

Hästen som stått på spiselkransen på Söderblomsgården och som nu plockats bort för att inte frestas att hamna i orätta händer med de auktionspriser som nu råder på liknande föremål.

Vinterarbete i studiecirkel om Helge Törnros har vi tänkt oss, samt cirkel för nästa byabok om Orsten och Hamre.

Under Landsbygdsgdagen visade vi en konstutställning på Västergårn, med bland annat Einar Svedin, Babba och sju tavlor av Sven Nordin, samt en tavla i taket av Mats Sonnesjö. Ostkaka serverades besökarna, som glatt samspråkade vid borden i salen på Västergårn. Riktigt gemytligt.

*Birgit Lundgren
Trönö hembygdssförening*

Trönös hjärtstartare

♥ finns alltid tillgänglig ♥
i ett skåp vid affären.

Anmäl dig gärna inne i butiken till kurs i hjärt-lungräddning!

Vi kommer gärna till din bygd för att informera om oss, diskutera frågor samt ta emot förslag och önskemål kring vad din förening vill att Allis ska arbeta med!

Mer om ALLIS:

www.soderhamnsbygder.se

www.allis.nu

ALLIS arrangerar för **ALLA**

Snickaren som byggde harmoni

Den 25 februari 1949, dog en 83-årig man boende i staden Borna, tre mil söder om Leipzig i Tyskland. Där hade han levt sedan 1892, då han kommit dit från Stockholm. I Borna och över hela världen hade han sedan gjort sig ett namn som orgelbyggare, och hans instrument spelades i såväl Brasilien som Sydafrika, Finland, Vatikanen och USA.

Hans namn var Olof Lindholm, och han föddes i Trönö.

Jag blev oerhört intresserad av Olof Lindholm i samband med att vi färdigställde *Boken om Rappsta och Gynberg* i början av sommaren. En världskänd orgelbyggare från Trönö! När jag googlade honom, fick jag inga svenska träffar men väldigt många tyska. Via en sida om staden Bornas historia kom jag i kontakt med en person som arbetar på museet i staden dit Olof flyttade. Han berättade – och här kan vi prata om sammanträffande – att de just var i färd med att planera en utställning om Olof Lindholm, och blev väldigt tacksam för att få några pusselbitar om Olofs barn- och ungdomsår från mig, och jag fick mycket material av honom. Här kommer historien!

Olofs liv började den 30 januari 1866, och det var bara två veckor efter att en annan av Trönös berömdheter, Nathan Söderblom, sett dagens ljus.

Lille Olof var bondson i gården Trönbyn nr 5, ett hemman som gått i arv i många generationer. Han var nummer fem i syskonskaran, son till Nils Mickelsson, vilket torde innebära att Olof från början hette Nilsson i efternamn. Modern, Brita Olsdotter, var bonddotter från Hamre 2.

Dessvärre kom nödåren till Norrland under sista hälften av 1860-talet, och kanske detta var något som bidrog till att Olofs familj fick lämna hus och hem. En tremänning till Nils Mickelsson köpte gården 1867, och Olofs familj flyttade till en mindre bostad liggande på gårdens ägor. Familjen skrevs då som *fattig* i kyrkboken.

Olof blev faderlös på sin åttaårsdag, då Nils Mickelsson dog endast 46 år gammal av *bröstsjukdom*. Ytterligare ett barn hade då fötts, så modern Brita blev änka med sex barn. De bodde kvar tills Olof var 18 år, men då flyttade Brita med Olof och hans lillasyster Karolina, 12 år, till Skomakars i Gynberg år 1884. Olof skrivs vid den tiden som snickare, med anteckningen *förlig*, vilket torde betyda att han är vid god vigör och väl fungerande.

Men han stannade nog inte så länge i Skomakars. Här kan vi bara spekulera om vad han gjorde under några år, men det står om honom att han *wistas i Söderhamn* och även *wistas i Stockholm*. Den 16 november 1890 tog han i alla fall steget fullt ut, och flyttade officiellt

till Stockholm. I utflyttningsboken anges Stockholm Klara som ny församling, men i Stockholm skrivs han i Adolf Fredrik, så något fick honom att ändra sig beträffande boställe.

Vi vet att Olof Lindholm under de här åren som ung vuxen gick i lära hos orgeltillverkaren J. P. Nyström i Karlstad. Där träffade han också Theodor Mannborg, även denne från Karlstad och lärning till Nyström.

Under de två år Olof bodde i Stockholm står han skriven som orgelarbetare, så vi får förmoda att det var hans huvudsakliga sysselsättning. Det har dock inte (hittills) gått att finna några ledtrådar om var han var anställd, eller om han drev en egen liten firma.

Vi vet också att Olof Lindholm flyttade till Borna i Tyskland i april 1892. Då hade hans mor avlidit ett år tidigare, så kanske kände hans sig mer fri att bege sig längre hemifrån. Hans bror Mickel, som tog namnet Lindeborg, skulle runt sekelskiftet bosätta sig först i Gällivare och senare i Brasilien, så detta var en familj som inte räddes att flytta på sig.

De två första åren i Borna arbetade Olof tillsammans med sin partner Theodor Mannborg, som var den som värvat Lindholm till sitt företag. Mannborg var banbrytande i Tyskland som den första att där tillverka orglar med den så kallade sugluftstekniken enligt amerikansk modell, något som Olof Lindholm också behärskade, eftersom båda lärt sig av J. P. Nyström.

Men redan efter knappt två år bröt Mannborg upp från Borna, för att flytta verksamheten till Leipzig. Lindholm valde att stanna i Borna och etablera sin egen orgelfabrik under eget namn, "Harmoniumfabrik Olof Lindholm".

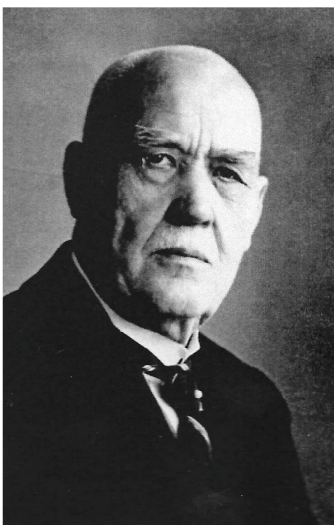
Från att ha varit en mycket liten fabrik med extremt små utrymmen, växte Olofs företag ganska snabbt då han kunde både flytta till större lokaler och anställa fler arbetare. Hans harmonier blev kända för att vara av mycket god kvalitet, vilket naturligtvis gynnade utvecklingen av tillverkningen ännu mer. Från de minsta till de största, från nätta hemharmonier till större, som fann vägen till kyrkor och kapell, och så alla som gick på export och gjorde namnet Olof Lindholm känt världen över. Ett

mått på hans skicklighet är att tonsätta-
ren Sigfrid Karg-Elert, tillika lärare i
komposition och piano vid konservato-
riet i Leipzig, inte bara skrev ett mycket
lovordande utlåtande om Lindholms
”Kunst-Harmonium Imperial”, utan
också tillägnade Olof en komposition
för harmonium. Den bär namnet ”Eine
Jagdnovette” och anspelar på
Lindholms intresse för jakt.

Porträtt av Olof Lindholm från G. Volpert
Phot. Atelier i Borna. Fotot finns i Trönö i
privat ägo. Antagligen har Olof låtit sig
fotograferas för att skicka hem sin bild till
släkten.

Olof Lindholm på äldre dagar.
(Foto: Firmenchronik ”O. Lindholm“)

Vid 45 års ålder, år 1911, fick Olof
rådet av sin läkare att sluta arbeta.
Orsaken till ohälsan är inte känd, men
Olof följde rådet, och sålde företaget till
klaver- och harmoniumhandlaren
Gustav Weischet, som sedan drev före-
taget vidare under det inarbetade och
välrenommerade namnet Olof Lind-
holm. Under och efter kriget tillverkades
andra produkter, men sedan ökade efter-
frågan på klaverinstrument igen.

O. Lindholm står det till vänster, och Söderhamn till höger. Men tillverkades den verkligen i Söderhamn? Eller förfärdigade Olof den i Karlstad eller Stockholm, och fick den sedan transporterad upp till sin syster i Trönö? Ingen har hittills lyckats få reda på huruvida det fanns någon fabrik i Söderhamn där Olof kunde bygga en orgel. Foton: Birgit Lundgren

Man kan undra hur många hemma i
Trönö som kände till Olofs
framgångar. Att han höll kontakten vet
vi, men inte i vilken omfattning. Var det
bara brevledes, eller reste han också
hem och besökte släkten någon gång?

I en gård i Trönbyn finns hur som
helst idag ett harmonium som det står
”O. Lindholm, Söderhamn” på. Gårdens
nuvarande ägare är ättling till Olofs
äldsta syster, Brita. Orgeln har funnits
där länge, men ingen vet egentligen hur
den kom dit eller var den är tillverkad.

Ännu ett frågetecken att räta ut
handlar om Olof Lindholms
eventuella kontakt med Nathan Söder-
blom, som bodde i Leipzig under åren
1912-1914. Det är rimligt att anta att
deras vägar korsades vid något tillfälle.

När harmonium/orglar inte längre var
lönsamma, övergick företaget till att
tillverka spinetter, cembali och
klavikord. Numera finns tyvärr ingen
instrumenttillverkning kvar, men företa-
get åtar sig reparationer på beställning.

Olof Lindholm gifte sig aldrig,
stannade i Borna livet ut, men behöll sitt
svenska medborgarskap.

De borde också ha mötts som barn, i
kyrkan eller söndagsskolan, även om
Nathans familj flyttade från Trönö innan
han började skolan, och trots att Nathan
var prästson och Olof levde under andra
omständigheter. Nathans far, Jonas
Söderblom, värnade om de fattiga och
hyste inget förakt.

Och en sak till. Vad fick en fattig
bondpojke från Trönö, att ge sig ut i
världen för att bygga komplexa musik-
instrument?

Kan det ha något att göra med att
han delade barndomskyrka med den
framtida ärkebiskop, som beskrev
kvaliteten på musiken där med orden:
”[...] tonerna från de ostämde hemma-
gjorda piporna i kyrkan.”?

Marie Sundberg

Varmt tack till:

Jan Liw, för att jag fick
spela på orgeln och för
intressant historia.

Thomas Bergner,
Museum der Stadt Borna,
för all information.

OBS! Utställningen om Olof
Lindholm på stadsmuseet i
Borna pågår till den 29/9.

Olof Lindholms dödsannons, publicerad i Der Leipziger
Volkszeitung Kreisseite, Borna, efter jordfästningen.

”Känslan av en ny hembygd formas bit för bit”

Örjan Berglund, Rappstabo på deltid, berättar.

En dag i början av augusti står jag i Trönö gamla kyrka. Iklädd full prästmundering och rollen som komminister Jonas Söderblom uttrycker jag mig i dömande ordalag om en död fyllbult från 1860-talets Ulva. Och jag frågar förstås mig själv: Hur hamnade jag här?

Men låt oss börja med en annan fråga: Vad är det egentligen som gör en hembygd?

Svaret varierar förstås från person till person. För mig är det en karta av minnen, inte nödvändigtvis storslagna eller dramatiska. Det kan vara ett hus där du sovit över, en höskulle där du hjälpt till att trampa hö eller den sten du krökte cykelns framgaffel mot. Född och uppvuxen i Edsbyn är den här minnesväven ännu ganska gles när det gäller Trönö. Men hålen fylls i vartefter, ibland nästan av sig självt, eftersom Trönö på många sätt påminner om Voxnadalen. I mina gamla hemtrakter finns bebyggelsen i dalgångarna runt Voxnan med tillflöden. Därutöver några enstaka boställen på sidan om. Sedan en storslagen natur med berg och skogar. Ackurat som i Trönö.

Vad gör en tonåring i Edsbyn som saknar talang för bollsport? Droger var aldrig riktigt aktuellt, så det fick bli musik och så småningom amatörteater. En period med ivrigt utövande av dessa båda följdes av en tid med kringflyttande och studier. Till slut gick flyttlasset till Söderhamn i början av 2000-talet. Jobb på Gjutarbäckens Tryckeri, husköp, jobb på SöderhamnsNytt, barn, jobb på Bok & Tryck och sen skilsmässa.

Tio år efter flytten till Söderhamn började tid plötsligt tillbringas i Trönö. Annelie Dahlin-Jones, då nyss hemflyttad från ett liv i USA, hade dykt upp och vi började tussa ihop våra livstrådar. Annelie och hennes syster Annika, gift Westrin och boendes i Glamsta, (eller om det är Rappsta, det här med bygränserna är inte lätt för oss utsocknes) spelade fotboll i Trönö IK. Så förutom firande av jul och midsommar hos Westrins har det även blivit en del fäktande efter knott nere på IP.

Så småningom började vi prata om att skaffa ett eget ställe i Trönö. På hösten för två år sedan dök det så upp

Otto Glads, numera familjen Berglunds, i Rappsta.

Manusläsning i sakristian, Trönö gamla kyrka, inför en föreställning av Barfotaprästen, där Örjan gestaltar Jonas Söderblom. Foto: Birgit Lundgren

ett Per-Albintorp i Rappsta. En igenvuxen åkerlapp, en lagård med otillräcklig takhöjd för att husera hästar och en kåk med trettiotalstandard verkade inte attrahera särskilt många. Annelie som är positiv till det mesta var förtjust och jag såg två friska byggnader med rejäla tak. När det dessutom ingick ett omfattande vedtag i form av en skogstapp och gammeltäkter uppe vid Gillermyrorna var det inte mycket att tveka på. Nu tillbringar vi så mycket tid vi kan i det som i folkmun kallas Otto Glads. Väven tättnar, platser och minnen flätas in i den. Ett abborrställe i Lindesjön, lämningen efter en huggarkoja vid Stormyran, vallstugan där taxen skäller räv under höstens jakter. Känslan av en ny hembygd formas bit för bit.

På värkanten i år ringer Birgit Lundgren som undrar om jag skulle kunna tänka mig att gestalta Nathan Söderbloms fär i ett skådespel som ska sättas upp till sommaren. Jag hör mig själv tacka ja. Oron för att ha givit mig in i ett pekoral kommer på skam efter första genomläsningen i Västergårn. Det visar sig vara ett välskrivet stycke om en dramatisk tid i bygdens historia. Så en dag står jag alltså i gamla kyrkan och talar om en lättjefull och lastbar man från Ulva som hellre drog på Glösbokrogen än hjälpte frun med veden.

Ovanliga svampar i Trönö

Alf Pallin skriver om intressanta svampfynd han gjorde för ett år sedan – kanske du kan hitta dem i år!

☐ Den första september inför svampens dag gör jag ett besök på Tannåsen för att kolla efter svart trumpetsvamp som Anita Östlund behöver för svamputställningen i Bergvik nästa dag. Då gör jag ett trevligt återfynd av en ovanlig svamp, *Sarcodon versipellis*, brödtaggsvamp, rödlistad, hotkategori sårbar (VU), kalkgynnad taggsvamp som har en västlig utbredning i landet. Den är ganska sällsynt. Huvudutbredningen i Sverige för arten är nordvästra Götaland, Svealand och Jämtland. Första gången jag såg den var också på Tannåsen den 1/8 2007, det var då det första rapporterade fyndet på artportalen för arten i Hälsingland. Sedan återkom den 1/8 2010. De här fynden gjorde jag vid källdraget nära kraftlinjen strax innanför gränsen för naturvårdsavtalet. I år hittade jag den efter stigen ca 200 meter nedan älgpasset. Kollar jag på artportalen för Gävleborg så finns ett fynd noterat från Hemlingby den 21/9 2009. Förutom mina fynd från Tannåsen finns endast ytterligare ett fynd från Hälsingland rapporterat, från Färila 2011.

Skönheten som försöker gömma sig bland örter och gräs, *Sarcodon versipellis*, brödtaggsvamp. Signalart, rödlistad.

Arten är mykorrhizabildande och växer i mossig, äldre barrskog, under gran. Fruktkropparna förekommer från slutet av juli till oktober, mest frekvent tidigt på säsongen. Mina första fynd är ju från början av augusti. Brödtaggsvamp missgynnas av skogsbruk som innebär att äldre barrskogar försvinner och att trädkontinuiteten bryts.

I Trönöbygden nr 3/2018 skriver jag om ett fynd av en annan ovanlig svamp efter Gåsån. Gulnande spindling, *Cortinarius rubicundulus*, tillhör underarten Cortinarius. Hatten är 3–8 cm bred, först rundad med länge invikt kant, sedan utbrett välvd (Brandrud m. fl. 1989–1998), ofta oregelbunden. Som mycket ung är den helt vit, sedan orangegul med rödaktiga fibrer eller sällsynt tilltryckta fjäll. Någon gång har den en låg puckel. Lamellerna är glesa till medeltäta, som unga vita, sedan ockragula (Soop 2005). Foten är bred, cylindrisk till svagt klubbformig, vit, gulnar med tiden och blir orangeröd till slut. Velum är orangerött. Köttet är vitt men blir efter genomskärning kromgult. Lukten är obetydlig. NaOH ger ingen färgförändring. Sporererna är 6,5–9,5 × 3,5–5 µm, ellipsoida till mandelformiga, svagt vårtiga.

Gulnande spindling, *Cortinarius rubicundulus*.

Jag hade mina funderingar om den skulle visa sig med fruktkroppar vid Gåsån också i framtiden. Besökte Gåsån 15/9 men ingen *C. rubicundulus*. Däremot en annan ny art för området, en art i gruppen korktaggsvampar, *Hydnellum geogenium*, gul taggsvamp, rödlistad (NT). Korktaggsvampar signalerar nästan alltid skog med höga naturvärden. Särskilt skyddsvärda är lokaler där flera arter av *Hydnellum* uppträder tillsammans (som just vid Gåsån). Oftast är det då äldre skog på sandiga eller kalkrika jordar där många andra ovanliga svampar också kan förekomma. Korktaggsvampar är nu på stark tillbakagång i stora delar av Europa. Vi har därför i Sverige ett särskilt ansvar för dess bevarande.

Hydnellum geogenium gul taggsvamp från Gåsån.

Sedan åker jag upp på Tannåsen, där gör jag flera fina fynd. I kalkgranskogen nedanför hållmarken nära gränsmarkeringen för naturvårdsavtalet, jublar jag tyst för mig själv, jag blir alldeles varm i kroppen, där växer den ju på flera ställen i små grupper; *Cortinarius rubicundulus*, gulnande spindling. Helt fantastiskt! Från Gåsån 3,3 kilometer rakt söderut till Tannåsen. Skickar ett mejl om fyndet till Johan Nitare och får till svar:

Hej,

Ja det ser ju intressant ut! Vore spännande och se om sekvensering (DNA) stämmer med de sydliga *rubicundulus* – kanske har ni en obeskriven närstående art där uppe eller så är det den äkta? Kolla gärna med Ellen Larsson om hon är intresserad av att sekvensera ditt material och jämföra. Ditt fynd ligger ju utbredningsmässigt helt utan för artens normala. Med vänlig hälsning, Johan Nitare

Så nu ligger Trönösvamparna, spindlingarna från Gåsån och Tannåsen, hos Ellen Larsson, Göteborgs universitet, för sekvensering. Skall bli spännande att få se vad resultatet blir.

Nästa fynd på Tannåsen denna dag blir *Clavariadelphus truncatus*, flattoppad klubbsvamp. Arten signalerar örtrika granskogar med höga naturvärden. Vanligen är det äldre granskog på kalkrikt underlag där det förekommer många ovanliga och rödlistade arter. Svampen kräver välutvecklade och gamla moss- och förnamattor i skogar med konstant fuktigt mikroklimat. Detta gör att den föredrar äldre, välslutna granbestånd, som har lång skoglig kontinuitet. I barrskogslandskapet är den huvudsakligen knuten till så kallade brandrefugier, det vill säga områden som bara i liten utsträckning påverkats av tidigare skogsbränder.

De 10 till 20 cm höga fruktkropparna ser ut som nedslagna pålar i marken, där den övre delen plattats till av alla slag med släggan för att driva ned pålen i marken.

Clavariadelphus truncatus, flattoppad klubbsvamp.

Flattoppad klubbsvamp har en förväxlingsart, *Clavariadelphus pistillaris*, stor klubbsvamp, också den kan bli lika stor som den flattoppade och ibland bli lite tillplattad på toppen, samtidigt som den flattoppade kan anta en något rundare form på toppen. Stor klubbsvamp växer gärna med ek och bok samt i våra trakter i mossig barrskog med inslag av andra lövträd till exempel asp. Är man osäker på vilken art det är som man hittat så skiljs de lätt åt genom några droppar KOH (kaliumhydroxid) på toppen av svampen, den flattoppade färgas röd och stor klubbsvamp färgas gul. Det finns nio fynd från Hälsingland av den flattoppade registrerade på artportalen.

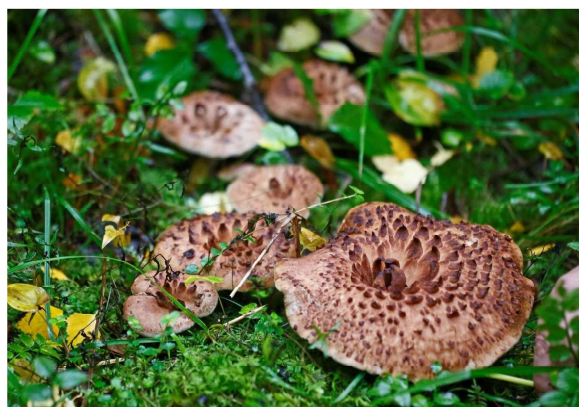
Jag fortsätter upp mot toppen av Tannåsen, och vid högsta punkten 175 m/ö.h. i kanten mot kraftlinjen hittar jag *Sarcodon squamosus*, motaggsvamp, också en art i samma släkte som brödtaggsvampen. Den är rödlistad (NT) och en signalart för skyddsvärda hållmarks-tallskogar och sandtallhedar. Där den

förekommer kan den ibland med för arten gynnsamma förhållanden uppträda ganska rikligt. Den är en kompakt, stor och köttig markttaggsvamp med ca 10-20 cm bred hatt. Hatten är konvex med länge nedvikt kant och färgen är mörkt gråaktigt rödbrun. Redan på unga exemplar finns grova brunsvarta hattfjäll som är mer eller mindre uppstående.

Sarcodon squamosus, motaggsvamp, växer med tall, från hållmarkstallskogen på Tannåsen, högsta punkten vid kraftlinjen.

Motaggsvamp har tidigare sammanblandats med fjällig taggsvamp, *Sarcodon imbricatus*, som har mer tratt-formiga hattar, ljusare färg och växer med gran. På hyferna finns söljor, vilka syns i mikroskop. Detta skiljer bland annat otypiska eller gamla exemplar av motaggsvamp från skrovlig taggsvamp, *Sarcodon scabrosus* – en art där hattfjällen har samma rödbruna färg som hatten i övrigt. Arten förekommer spridd i hela landet och kan lokalt vara relativt allmän där det finns ett större inslag av tallnatureskog, till exempel i hållmarksområden och i anslutning till glacialfluviala sandavlagringar. Den förekommer i stort sett bara i trakter med naturlig förekomst av tall. Svampens totala population i landet bedöms ha minskat sedan 1960-talet och kommer fortsatt att minska på grund av skogsbruksåtgärder och eutrofiering av skogsmark. Samma negativa trend har påvisats på flera håll i Europa och arten är idag rödlistad i flera länder. Den hotas främst av skogsavverkning. Arten tycks försvinna efter slutavverkning, markberedning och plantering. Då arten är knuten

Sarcodon imbricatus, fjällig taggsvamp, växer med gran, från Tannåsen i barrblandskogen, nordslutningen ovan hygget.

till näringsfattig mark missgynnas den av ökad näringsstatus till följd av kvävenedfall eller skogsmarksgödsling. Ett betydande hot är även spontan igenväxning med täta fält, och bottenkikt i tallskogar som lämnas för fri utveckling utan brand- eller betespåverkan. I hållmarkstallskogar med tunna jordar går igenväxningen dock mycket långsamt. På samma sätt är igenväxning en långsammare process i nordligaste Sverige i områden med ett kärvt klimat.

Motaggsvampen är en bra matsvamp, särskilt unga fasta exemplar lämpar sig utmärkt till inläggning i en så kallad ett-två-tre-lag, det blir lite som vegetarisk sill. Jag har själv provat och tycker den blir utmärkt god. Fjällig taggsvamp går också att använda till inläggning, men i mitt tycke är motaggsvampen helt klart att föredra.

Fjällig taggsvamp och motaggsvamp används också som färgsvampar. Just fjällig taggsvamp är en synnerligen mytomspunnen färgsvamp då den länge har ansetts kunna ge en eftertraktad blå färg på betat ullgarn. Några har lyckats med detta men än fler har tyvärr misslyckats. Man har försökt få fram den blå färgen med alla möjliga metoder. Sådana kan till exempel gå ut på att enbart använda fjolårsexemplar, eller att endast ta ruttnande exemplar, plocka svampen efter några frostnätter eller lägga färsk svamp i frysen. Inget av dessa metoder visade sin leda till fullgott resultat. Det var först efter det att Hjördis Lundmark lyckats visa att det var fruktkroppar från en tallsandhed som gav den blå färgen.

Efter tips av Magnus Andersson som också besökt Tannåsen, lyckades jag hitta och få se ännu en art i släktet fjälltaggsvampar, efter stigen genom granskogen upp till älgpasset, ca 50 meter ovan där jag hittade brödtaggsvampen. Där, nära stigen sidan mot kraftlinjen, satt det en fruktkropp av *Sarcodon glaucopus*, spricktaggsvamp, en riktig raritet i våra trakter av Hälsingland. En marklevande medelstor taggsvamp med ca 5–10 cm bred hatt, ibland något större. Hatten är först torr och slät utan fjällig struktur, senare spricker hatthuden upp helt oregelbundet och blottar det ljusa fruktköttet. Hattfärgen är vanligen beigebrun-gråbrun men med inslag av rosa eller gråviolettera toner. Ibland förekommer individer med återkommande mörka hattar. Typiskt för arten är att det här och var finns lilafärgade eller lilabruna fläckar och att alla delar av svampen mörknar i skador och efter tumning. Svampen blir då fläckigt chokladbrun/svartbrun. Sporererna är bruna och knöliga. Den bildar ektomykorrhiza med gran på frisk kalkrik mark, till exempel kalkrik morän eller grönsten. Nästan samtliga växtplatser utgörs av tidigare skogsbetesmarker med ett delvis bevarat äldre trädskikt med gran. Skogen är normalt en äldre, skiktad och luckig skog och ofta finner man här och var döda enbuskar som vittnar om den tidigare halvöppna betesfasen. Skogen har långvarig kontinuitet med gran. Vegetationen är av mossrik lågörtstyp med inslag av olika rikörter såsom blåsippan, sårlåka, underviol med flera. Lokalerna hyser ofta en mycket artrik svampflora av olika rödlistade mykorrhizasvampar. Lokalbeskrivningen ovan stämmer väl in med förhållandena på Tannåsen.

Arten är överallt sällsynt eller mycket sällsynt. Flest fynd har gjorts på Gotland, i Södermanland och Uppland. Därutöver finns enstaka spridda förekomster i norra Götaland och Svealand och vidare upp till Jämtland. Den är främst knuten till boreonemoral, syd- och mellanboreal kalkgranskog. Arten är beskriven från Sverige, men är även påträffad i Norge och Schweiz. Svampen hotas främst av avverkning och andra skogsbruksåtgärder. Arten tål inte en slutavverkning utan

Sarcodon glaucopus, spricktaggsvamp från Tannåsen. Bilden nedan visar svampen från undersidan.

kräver ett kontinuerligt äldre trädskikt med gran. Andra hot utgörs av markexploatering och bebyggelse. Skogsområden med arten bör skyddas och undantas från rationellt skogsbruk. Slutavverkning, kraftig gallring och skogsmarksgödsling måste helt undvikas, liksom körning med tunga maskiner.

Vid en koll på artportalen är svampen på Tannåsen det andra noterade fyndet i Hälsingland, Hans Berggren och Erna-Britt Nordström hittade den i år (2018 red:s anm.) i liknande miljö, Höga berget nära Askesta i Söderal. I Gästrikland finns fyra fyndplatser i erkänt kalkrika platser.

Sammantaget måste jag notera vilka höga naturvärden med många ovanliga och sällsynta arter vi har i Trönö på Tannåsen och vid Gåsån. Förekomst av kalk/grönsten i berggrunden är en stor bidragande orsak till detta. Det är intressant och spännande att se vad som kanske dyker upp i framtiden.

Litteratur och hänvisningar

Nitare, J. : *Signalarter – indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer*. Skogsstyrelsens förlag 2000, Jönköping (3:de upplagan)

Ryman Holmåsen: *SVAMPAR en fälthandbok*. Stenströms bokförlag tredje tryckningen 2002.

Lundmark, Hjördis & Marklund, Hans: *Färgsvampar och svampfärgning*. Motagg bokförlag 2009.

Artdatabanken artfakta: <https://artfakta.artdatabanken.se/taxon/256754>

Artportalen: www.artportalen.se

HÄNDELSERIK HELG

Agnes Tallroth håller i trädet som hon just skapat tillsammans med Ida under lördagens "Återkonster".

Mats Sonnesjö, en av "återkonstnärerna".

Smycken av gamla radiodelar!

(Foton från "Återkonster": Ida Frid)

Jan-Eric Berger öppnar invigningen av konstverk och pilgrimsled.

Erik Ehn, en av lördagens talare, berättade för ett fullsatt Enighet om sin resa från liten grabb i Trönö till Dramatens stora scen.

(Foto: Irene Woxström)

Mats Sonnesjö och Jan-Eric Berger avtäcker skulpturen, pilgrimen på Trönösigillet i 3D.

Magiska Monica Törnell och briljante Rune Bertilsson i härlig konsert.

Martina Sahlin och Jonas Eklund musicerar.

Fredag och lördag: Landsbygdsgdagen som blev ett helt dygn

Så var den över, landsbygdsgdagen som vi planerat och jobbat med sedan i höstas.

Vi var 14 föreningar som samarbetade kring olika aktiviteter vilka förhoppningsvis ledde till ökat intresse och/eller intäkter för respektive förening.

I efterhand visade det sig bli ett helt "landsbygdsgdygn" med invigning i kyrkan fredag kväll och konsert med Monica Törnell som avslutning lördag kväll.

Föreläsningar, aktiviteter, flera "öppet hus" och "prova på", utställare och god mat fyllde dagen. Fisksläpp av Trönööring, konstutställning på Västergården och ikonutställning i kyrkan är bara några exempel på trevligheterna.

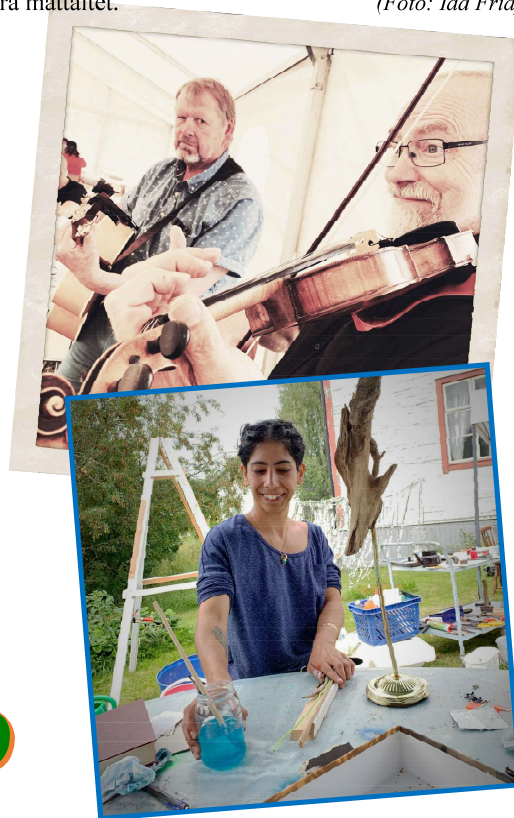
Parallellt med dagen pågick en skaparverkstad, "Återkonster", i före detta Trönögården. Med stöd och handledning av Thamine och Mats kunde intresserade barn, ungdomar och vuxna skapa konst av återbruk. I september blir det utställning på Länsmuseet i Gävle med en del av alstren, i oktober finns de på IOGT Enighet och i november kan man se dem på biblioteket i Söderhamn.

Lena Åkerlind

16–18 AUGUSTI 2019

Pelle Svensson och Kalle Frid höll musiken igång i det stora mattältet.

(Foto: Ida Frid)

Thamine Mossavion, den andra "återkonstnären"

Söndag: Pilgrimstema – vandringsled och skulptur

Elise Hovanta berättar om S:t Olofs sjöled, som bland annat passerar Trönö. Bredvid står Trönös egen pilgrim, nyss avtäckt, med sin stav sin stav.

(Foton förutom angivna: Marie Sundberg)

Trönöbornas val i konststafetten invigdes samtidigt som S:t Olavsledens sträckning genom Söderhamns kommun.

Jan-Eric Berger höll invigningstalet och klippte bandet så att skulpturen kunde avtäckas inför närmare 100 besökare, och naturligtvis skaparen av konstverket, Mats Sonnesjö, som berättade om sina tankar kring Trönö sigills pilgrimsfigur.

Därefter berättade Trönöborna arkeologen Elise Hovanta om drygt två års arbete med att kartlägga och märka upp leden St Olav Waterway (S:t Olofs sjöled) genom Söderhamns kommun. Leden startar i finska Åbo, sträcker sig genom Ålands skärgård, tvärs över Sverige för att gå i mål i Trondheim.

Martina Sahlén och Jonas Eklund invigde och avslutade ceremonin med finstämd sång och musik i folkton, bland annat med näverlur, kohorn och kulning. Robert Wirén, som ser till att Trönö centrum pryds med blomprakt, tackades för sin insats.

Därefter kunde de som önskade vandra en sträcka längs leden under ledning av Elise som berättade om platser med ett historiskt förflutet som fanns längs den gamla, smala och gräsbevuxna landsvägen, där två vagnar inte kunde mötas utan mycket trixande. Vid Rengsjögränsen hämtades de runt 20 vandrarna med traktor och vagn för återfärd till Trönö.

Birgit Lundgren

SRF SENIORERNA

Mycket roligt väntar under hösten!

- Fre 6/9 **Suringfest** på IOGT Enighet kl. 16.00.
Yngve Lindberg underhåller.
Anmälan till Siv Wiman tfn 36195
eller 070 376 84 95.
- On 25/9 **Mannekänguppvisning** på IOGT Enighet
kl. 19.00 med höstmodet för damer och
herrar. Pris 100 kr inkl. smörgås.
- Må 14/10 **75-årsjubileum!** Vi firar kl. 10.30 med mat
och underhållning. Se kommande
annonsering om lokal och underhållare.

Bingo varje tisdag från 10/9 kl. 10.30 på IP.

Gymnastik varje tisdag från 3/9 kl. 16-17 (OBS! Ny tid!)
Skolans gymnastiksal, ingen anmälan behövs.

Trönöminnen ojämnas torsdagar från 26/9 kl. 13.00 i
församlingshemmet.

Stort tack, Trönö!

De har blivit dags för mig att gå vidare inom ICA och från och med i höst kommer jag att driva ICA Nära Söder i Gävle.

Det är med vemod jag lämnar butiken, men det viktigaste är att den blir kvar och det kommer den att bli! ICA tvekar inte att tillsätta en ny handlare i byn.

Jag vill tacka alla fantastiska kunder och personalen för mina fem år i Trönö. Utan ert stöd hade jag inte orkat!

Trönöpatriotismen kommer alltid göra sig påmind för mig, och fortsätter den andan i byn så kommer butiken finnas kvar på sikt. Vi ses i butiken några månader till innan nästa handlare tar vid, och vem det än blir så kommer han/hon till en riktigt trevlig by.

Så stort tack Trönö, för fem fina år!

David Eriksson

Foto: Gustav Westlund

Hembyggsföreningen i höst

Fotocirkel

jämna torsdagar från 19/9 kl. 13.00
på Västergårn.

Studiecirkel med tema Helge Törnros.

Dag- eller kvällstid.

Intresseanmälan till Birgit Lundgren,
tfn 076 795 54 92.

ÄPPELINSAMLING

Lördag och söndag 5-6 oktober
kl. 10-15.

Kom och lämna vid bystugan!

ELEVERNAS LOPPIS

Lördag och söndag 5-6 oktober kl. 10-15
på IOGT Enighet

HÖSTFEST

PÅ BYN

Lördag 5 oktober kl. 11-14.

Mer info kommer, affischer samt på Facebook.

LÖNNSS BUSS

Välkomna till oss

Om ni vill resa miljövänligt,
säkert och bekvämt!

www.lonnsbuss.se

Värmlandsvägen 8
826 40 Söderhamn

Tele: 0270-124 20

Mobil: 070-632 19 12

Fax: 0270-126 85,

E-post: info@lonnsbuss.se

ALTERNATIVET till STORBOLAGEN

Dina
Försäkringar

Norrtullsgatan 8,
Söderhamn
0270-42 65 85
www.dina.se

Välkommen till ICA Nära Trönö!

Vi erbjuder

Catering

smörgåstårter, festplankor,
ostbrickor, matkorgar och
landgångar.

Manuell charkdisk

Vi skär, styckar och mal
efter dina önskemål.

Hemkörning

Mejla eller ring in din lista.

Tidningar

Kvalitetscertifiering

ICA I love eco är vårt eget
ekologiska sortiment, som vi ständigt
jobbar med att bredda och utveckla.
Här hittar du ekologisk mat och varor
till hemmet, allt producerat i balans
med naturen.

Vi gillar svenskt kött

Det finns goda skäl att välja svenskt
kött. Svenska kor får till exempel vara
ute och beta på sommaren och våra
grisar har tillgång till halm och mer
plats att röra sig på. Dessutom skapar
svenska bönder fler jobb i Sverige.
Sedan ska man inte glömma den goda
smaken.

Ombud för

Apotek

Post

Systembolaget

Svenska spel

Telefon: 0270 360 85

E-post: david.eriksson@nara.ica.se

Öppettider: Vardagar 9-19 Helger 10-17

ICA
nära
Trönö

Spänd? Stel? Ont?

Välkommen till

Lillemors Massage

och

*Förstel
Harmoni*

Dipl. medicinsk massageterapeut och massör.

Utbildad på Axelsons.

Ring och boka en tid hos mig i Trönö eller i Söderhamn på Grengatan 1

Eller ge bort en massage – den perfekta presenten!

070-509 93 51

Har du någonsin gått in i ett rum och totalt glömt varför du gick dit? Det är så en hund tillbringar hela sitt liv.

Sue Murphy

Människor kan indelas i två grupper, en som går före och utträttat något och en som kommer efter och kritiserar.

Seneca

Även om man har ett krävande yrke ska man inte glömma bort konsten att göra ingenting.

Evelyn Waugh

Det finns två sorters människor som inte är att räkna med: de som inte gör som de blir tillsagda och de som bara kan göra det.

Cyrus H. K. Curtis

Fast det är förfärligt gott att äta honung, så finns det ögonblick alldeles innan man börjar äta den, som är nästan ännu bättre.

Nalle Puh

Holms

Bleck & Plåt

holmsplat@gmail.com

0270-100 71, 070-516 42 99

Allt inom byggplåt!

- Lägenhetsuthyrning
- Fastighetsskötsel
- Snöröjning

Söderhamn 0270 10071, 070 516 42 99

RÖNNINGENS BYGDEFÖRENING

tackar alla, funktionärer och besökare, som genom sitt engagemang i sommarens Gå-bingo bidragit till att hålla bygdegården levande.

Trots en liten och åldrande bemanning har vi åter lyckats bevara en gammal tradition. Detta har varit möjligt till stor del tack vare hjälp från engagerade medlemmar, som ställt upp för att värna om detta arrangemangs fortlevnad.

Fler och gärna yngre armar med nya idéer behövs till kommande år!

Rönningens Bygdegård har så mycket att erbjuda för ALLA typer av arrangemang. Passande lokal för såväl ung som gammal, trivsamt och flexibel miljö, modernt kök, trevliga omgivningar, bra logistik (bussen).

Här finns lokalen för släktträffen, byfesten, barnkalaset eller ...
Hör av dig till Anna, 070-300 96 67 eller Peter, 070-34 37 138.

Gå-bingo längs Å-stigen anordnade vi på "Landsbygdssdagen".

Vi kör en repris lördag 21 september kl. 11:00-14:00.

Dessutom varm korv och fika, dock med start/mål vid Bystugan/parken.

Oktoberfest den 25:e oktober.

Biodling med natur och växter i november.

Rovdjursinformation och **fiskevård**, är andra planer på agendan för hösten.

Se till att hålla dig informerad!

Rönningens Bygdeförening

INSECO

*Skruvspecialisten
i Söderhamn*

Tel 0270 735 50 Fax 0270 735 60
www.inseco.se

**Service, reservdelar, tillbehör,
maskinförsäljning**

**Köksutrustning, tvättmaskiner,
diskmaskiner, kyl & frys**

Återförsäljare av:

och

Cylinda

Värd varenda krona

**Vi serverar
även
husvagnskylar**

J&A

Hushållsservice AB

Jens Rehnvall

Bollnäs 0278-124 71 • Söderhamn 0270-160 80

DET HÄNDER I TRÖNÖ

Tisdagar från 3/9: Gympa kl. 16-17 i skolans gymnastiksal. Ingen anmälan.

Tisdagar från 10/9: Bingo på IP kl. 10.30. Arr. SPF.

Tisdagar kl. 9-12 träffas **Tisdagsgruppen**, samling vid IOGT, fika efteråt.

Torsdagar jämna veckor: **Fotocirkel** på Västergårn kl. 13.00 (från 19/9).

Torsdagar ojämna veckor: **Trönöminnen** kl. 13.00 i församlingshemmet.

SEPTEMBER

- To 5 sept** Skogsägarmässan kl. 13-18 på IP. Se s. 12.
Fr 6 sept Suringfest på IOGT Enighet kl. 16.00, se s. 22.
Lö 21 sept Gå-Bingo längs Åstigen kl. 11-14, start och mål vid bystugan. Arr: Rönningens bygdeförening
Sö 22 sept: Musikgudstjänst med *Johnny Wiktorsson* i kyrkan kl. 16.
On 25 sept Mannekänguppvisning IOGT Enighet kl. 19.00 Se s. 22. Arr: SPF

OKTOBER

- Lö 5 okt** Höstmöte Trönöbygden ek för, IOGT Enighet kl. 15-17.
Lö 5-sö 6 okt Elevernas loppis IOGT Enighet kl. 10-15.
Lö 5-sö 6 okt Äppelinsamling vid bystugan kl. 10-15.
Lö 5 okt Höstfest på byn, mer info senare.
Må 14 okt SPF:s 75-årsjubileum, mer info senare, se s. 22
Fr 25 okt Oktoberfest i Rönningen
Sö 27 okt Dikt och ton med *Christina Nyström* i Trönö kyrka kl. 16.

NOVEMBER

- Lö 2 nov** Minnesgudstjänst med ljusständning Trönö kyrka kl. 16.
Sö 24 nov Gudstjänst med *Djurskyddet i Trönö* kl. 16 i kyrkan. *Östen Eriksson* sjunger till kyrkkaffet.

Vill du/ni ha med något i kalendarier?

Lämna uppgifterna till Trönöbygdens redaktion, helst via mejl info@tronobygden.se men telefon och skrivna lappar i brevlådan utanför bystugan går också bra.

Sista inlämningsdag den 15:e februari, maj, augusti respektive november.

Salong

Marianne

Trönö

Näe! Nu går jag till Salong Marianne!

Telefon:

070-522 63 54

För medlemmar i Trönöbygden ek för:

Lämna glödlampor och lysrör till Bystugan

under ordinarie öppettider.
Vi transporterar vidare till Långtä.

OBS! Lysrör i sin förpackning.

Trönö bio

Program på Facebook,
i grupp "Trönö bio"

Från skottkärra till dumper

Stråttjärna

Tidsbokning
073-183 80 80

DÄCKSERVICE

Gamla Gävlevägen 7, 820 29 Stråttjärna

**Däckhotell • Försäljning
Skiftning • Montering
Balansering • Reparation**

ÖPPET VARDAGAR 7-16
LUNCH 12-13

Continental • Cooper • Kuhmo

Grannsamverkan i Trönö har fått alltför engagerade boende, mycket positivt. Tillsammans gör vi våra byar tryggare!

BYAVAKT

Byavakten ingår inte i Grannsamverkan. Många vill ändå köra byavakt då och då. Det är viktigt att vi då har skyltar på bilarna, så att vi inte skrämmer upp folk i onödan när vi kommer och kör mitt i natten.

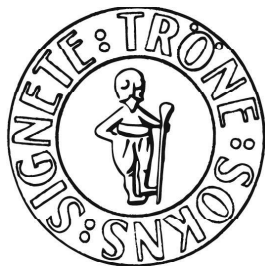
Om du vill köra byavakt, kontakta Ola Hansson för samordning och skyltar, telefon 070 579 70 76.

Trönögymmet

bokas via
ICA Trönö
0270 360 85

Familjekort medlemmar:
400 kr/år
Familjekort ej medlemmar:
600 kr/år

ELON

I MEAB HUSET SÖDERHAMN

BUTIK på Bröksmyravägen 13, **0270 42 65 35**

Vi har ett stort utbud av
VITVAROR och **HEMELEKTRONIK**

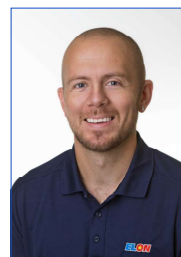
Välkommen
till vår butik!

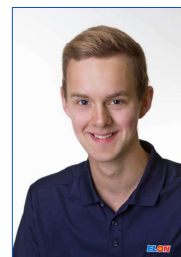
Urban Sundqvist

Tomas Persson

Ante Persson

Kim Hallström

Skogsröjning? Skogsplantering? Trädfällning?

Hjälp att ta ner träd
på din tomt?
Vi fixar nedtagning och
bortkörning.

Glöm inte
ROT & RUT

Vi utför även:

- målning
- rivningsarbeten
- grus- och sandsopning
- häck- och gräsklippning
- grästrimning

JÖ Skog & Snö AB
070-625 37 40

JJ Maskinservice AB

Försäljning och service
inom skog & trädgård

GRÄSKLIPPARE, SNÖSLUNGOR
med mera

0270-700 45

www.jjmaskinservice.se

Välkommen till Norrala-Trönö församling!

www.svenskakyrkan.se/norrala-trono

Vi finns på Facebook: Svenska kyrkan Norrala-Trönö

Söndag 8 september kl. 11.00

Friluftsgudstjänst på Söderblomsgården.
Sång av Lisa Larsson.

Söndag 15 september kl. 11.00

Friluftsgudstjänst Norrala sockenstuga.
Janne och Melwin Persson spelar till kyrkkaffet.

Söndag 22 september kl. 16.00

Musikgudstjänst i Trönö kyrka. Johnny Wiktorsson sjunger ur Elvis' sångskatt.

Söndag 29 september kl. 11.00

Gudstjänst "De äldres dag", Trönö kyrka.
Efteråt serveras lunch (obs! anmälan).
Frid & Gnid underhåller.

Söndag 6 oktober kl. 11.00

"De äldres dag" i Norrala kyrka. Efteråt
lunch på Altorp (obs! anmälan) med
underhållning av Björn Hagström och
Nicke Svensson.

Söndag 6 oktober kl. 16.00

Gudstjänst med föredrag i Trönö kyrka.
Bosse Forsling visar bilder till kaffet.

Söndag 13 oktober kl. 11.00

Gudstjänst i Norrala kyrka. Sång av Norrala Trönö kyrkokör. Kyrkkaffe, CKF.

Söndag 20 oktober kl. 16.00

Mässa i Trönö kyrka.

Söndag 27 oktober kl. 16.00

Gudstjänst "Dikt och ton" med Christina Nyström. Kyrkkaffe.

Lördag 2 november kl. 11.00

Minnesgudstjänst med ljusständning och
sång av Norrala Trönö kyrkokör.
Kl. 16.00 Trönö kyrka, 18.00 Norrala kyrka.

Söndag 10 november kl. 11.00

Gudstjänst Trönö kyrka.
Sång av Jäntorna och jag. Kyrkkaffe.

Söndag 17 november kl. 16.00

Gudstjänst i Trönö kyrka.
Ingela Söderlund sjunger. Kyrkkaffe.

Söndag 24 november kl. 16.00

Gudstjänst i Trönö kyrka till förmån för
Djurskyddet Skygga katten. Kyrkkaffe med
sång av Östen Eriksson.

Höstskogen brinner,
och blir vaggad av en bris,
som sprider fallna löv
som guld på marken.
Skogsbäcken rinner
och förvandlas snart till is,
äter har en årsring
bränts i barken.

(Kjell-Åke Eriksson)

Svenska kyrkan
NORRALA-TRÖNÖ FÖRSAMLING

Församlingsexpeditionen: 0270 300 95
norrala.pastorat@svenskakyrkan.se